

Enriqueta Borràs Mateu (1934)

Enriqueta Borràs va néixer el 1934 a Barcelona, filla de Rosa Mateu i d'Agustí Borràs, treballador de la Companyia de Gas i sindicalista de la CNT. Durant la guerra civil Enriqueta va ser evaquada junt a la seva mare i el seu germà menor a una casa confiscada de Vallvidrera, mentre el pare va ser mobilitzat. La llar familiar del carrer Ginebra 47, a la Barceloneta, va ser destruïda pels bombardeigs.

El 20 de gener de 1939, pocs dies després de l'entrada de les tropes franquistes a la capital, Agustí va morir a Barcelona com a conseqüència de ferides de guerra. Va ser un dels nombrosos soldats de la República ferits que en no ser evaquats van ser obligats a abandonar els hospitals, perquè els seus llits els ocupessin els vencedors, i que van morir al carrer. El seu cadàver mai no va ser trobar, i des d'aleshores va constar als registres oficials com a "desaparegut".

El 12 de juliol de 1939, davant la impossibilitat de mantenir als seus dos fills, Rosa Mateu els va ingressar a l'antic edifici de Protecció de Menors del carrer Wad Ras -actual Doctor Trueta- de Poble Nou. Enriqueta tenia aleshores quatre anys i mig. La seva mare va ser detinguda el febrer de 1940 com a conseqüència d'una denúncia per fets de guerra. Va ser a les Corts com a presa preventiva fins que va ser alliberada el novembre del mateix any sense que arribés a ser processada. L'any 1942 va ser detinguda de nou i condemnada a dotze anys de presó per un delictes *posterior* d'"auxili a la rebel·lió". No sortiria de les Corts fins el novembre de 1949.

Rosa Mateu es va integrar en l'organització de les companyes de la CNT de la presó, que durant la dècada de 1940 van aconseguir ocupar diverses *destinacions* dins la presó: porteria, comunicacions, oficina. Durant el temps que la seva mare va passar empresonada, Enriqueta la hi va poder visitar una vegada al mes, a banda de les ocasions especial com Nadal, Reis o la Mercè, en què els nens solien passar tot el dia a la presó. El 1944 va ser traslladada a un col·legi de Reus regentat per monges, que depenia del Patronat de Nostra Senyora de la Mercè per a la Redempció de Penes pel Treball, fins que dos anys després va ser acollida per una parella prèvia autorització de la mare: Purificación Villanueva, secretària general de la Federació Local de Barcelona de la CNT, i Ricardo Gombau, secretari del Sindicat de Transports.

Criada i educada en l'ambient de la militància clandestina anarquista, l'any 1961 va emigrar a França i no va tornar fins el 1976. Actualment milita a la Confederació General del Treball (CGT) de Catalunya i du a terme una campanya de la CGT de Catalunya que exigeix la instal·lació d'una placa commemorativa al lloc que ocupava antigament la presó de dones de les Corts, i que ara és el Corte Inglés de Diagonal.